

**RTU studiju kurss "Modulis: Mācību priekšmetu didaktika "Mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes
ilgtspējīgas attīstības kontekstā""**

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	PA0600
Nosaukums	Modulis: Mācību priekšmetu didaktika "Mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes ilgtspējīgas attīstības kontekstā"
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Sanita Martena - Doktors, Vadošais pētnieks
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursu īsteno Daugavpils Universitātē. Studiju kursa ietvaros studējošie analizēs un izvērtēs mācību līdzekļus, kas ietver sevī ne tikai mācību literatūru, metodiskos un uzskates līdzekļus, bet arī digitālos mācību līdzekļu resursus. Studiju kurss veicinās doktorantu izpratni par mācību līdzekļu koncepcijas izstrādi, to veidošanas un izvērtēšanas kritērijiem. Doktoranti apgūs prasmi formulēt konceptuālu didaktisko principu sistēmu, stratēģijas, metodiskos paņēmienus, izmantojot informācijas tehnoloģijas (IT), kā arī mācību līdzekļu un palīg līdzekļu izvērtēšanas kompetenci kādā izvēlēta nozarē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir dot iespēju pedagoģijas doktora programmas studentiem apzināt mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes ilgtspējīgas attīstības kontekstā, izprast mācību satura veidošanās mehānismus un izvērtēšanas iespējas. Uzdevumi: 1) Analizēt un izvērtēt mācību līdzekļus, kas ietver mācību literatūru, metodiskos un uzskates līdzekļus, kā arī digitālos mācību līdzekļu resursus; 2) Veicināt doktorantu izpratni par mācību līdzekļu koncepcijas izstrādi, to veidošanas un izvērtēšanas kritērijiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studentiem patstāvīgā darba ietvaros jāseko jaunākajiem pētījumiem par mācību līdzekļu veidošanu, jāapkopo un jāanalizē svarīgākās atziņas; jāizvēlas un jāizvērtē viens mācību līdzeklis vai to komplektu atbilstošajā jomā.

Literatūra	Obligāti izmantojamie informācijas avoti: 1. Andersone, R., Maslo, I., Krūze, A., Rutka, L., & Žogla, I. (b.g.). Valsts izglītības standartiem atbilstošas mācību literatūras satura izstrāde un izvērtēšana. Metodiskie ieteikumi. Pieejams https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/mac_lit_izstrade_20100202.pdf 2. Hickman, H., & Portdilio, B.J. (Eds.). (2012). The new politics of the textbook. Critical analysis in the core content areas. Rotterdam: Sense Publishers. 3. Daniela, L., Rubene, Z., & Goba, L. (2018). Datu apkopojums un ārvalstu un Latvijas pieredzes analīze par digitālo mācību līdzekļu pieejamību un izmantošanu vispārējās izglītības mācību satura nodrošināšanai. Rīga: SIA "Neatkarīgā izglītības biedrība". Pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/Datu-apkopojs-un-rvalstu-un-Latvijas-pieredzes-amalze-par-DML_2018.pdf Papildus informācijas avoti: 1. Aizsila, A. (2007). Profesors Guntis Rudzītis. Mācību līdzeklis studentiem, maģistrantiem un jaunajiem skolotājiem. Jelgava: LLU TF IMI. 2. Andersone, R. (2007). Izglītības un mācību priekšmetu programmas. Rīga: Raka. 3. Apple, M., & Christian-Smith, L. (Eds.). (1991). The politics of the textbook. New York: Routledge. 4. Bogdzeviča, A., Celmiņa, E., Grigule, L., Ķīkule, I., & Rāta, A. (2005a). Vadlīnijas mācību grāmatu veidotājiem: dzimumu līdztiesības principu integrēšana mācību grāmatās. Rīga: Labklājības ministrija. Pieejams http://www.lm.gov.lv/upload/dzimumu_lidztiesiba/dz_lidzt_un_izglitiba_macibugr.pdf 5. Bogdzeviča, A., Celmiņa, E., Grigule, L., Ķīkule, I., & Rāta, A. (2005b). Vadlīnijas mācību grāmatu vērtēšanai no dzimumu līdztiesības aspekta. Rīga: Labklājības ministrija. 6. Dynamic University. (2016). Vispārējās izglītības programmu virzienu un vidējās izglītības pakāpes profilkursu sistēmas izvērtējums Latvijā. Rīga: IZM. Pieejams: https://visc.gov.lv/visc/projekti/dokumenti/esf_831/20170922_dyu_izm_petijums.pdf 7. Iliško, D., Oļehnoviča, E., & Belousa, I. (2006). Eiropas Kopienas Iniciatīvas EQUAL projekts "Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana. Ziņojums par eksakto priekšmetu (fizika, ķīmija, IT) mācību grāmatu izvērtēšana no dzimumu līdztiesības aspekta. Pieejams: http://providus.lv/article_files/978/original/Macibu_materialu_izvertejums_2006.pdf?1326716457 8. Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centrs. (2004). Daudzveidība Latvijas mācību grāmatās. Rīga: SIA Puse Plus. Pieejams: http://cilvektiesibas.org.lv/media/attachments/30/01/2012/Daudzveidiba_mac_g.pdf 9. Mācību grāmatu lasāmība – satura izteiksmes formas atbilstība skolēnu vecumposmu attīstības un uztveres īpatnībām, interesēm, pieredzei un vajadzībām. (2005). Pieejams: https://visc.gov.lv/visc/dokumenti/petijumi/petijums.pdf 10. Namsone, D. (zin.red.). (2018). Mācīšanās lietpratība. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. Pieejams: https://www.siic.lv/skolam/petnieciba/monografija-macisanas-lietpratibai/ 11. Pičukāne, E., Ķīkule, I., Zemīte, S., (2002). Dzimuma lomu attēlojums mācību grāmatās latviešu valodā. Rīga: Pētījums veikts ar Sorosa fonda – Latvija finansiālo atbalstu. Pieejams: http://providus.lv/article_files/2027/original/zinojums_dzimgram.pdf?1342701414 12. Pingel, F. (2010). UNESCO guidebook on textbook research and textbook revision. (2nd edition). Paris: UNESCO. 13. Prets, D. (2000). Izglītības programmu pilnveide. Rīga: Zvaigzne ABC. 14. Profesors Jānis Mencis (1914-2011). Bibliogrāfija. Liepāja: Liepājas Universitāte. Periodika un citi informācijas avoti: 1. Autortiesību likums. (2000). Pieejams: https://likumi.lv/doc.php?id=5138 2. Grozījumi Autortiesību likumā (2018). Pieejams: https://vestnesis.lv/op/2018/244.1 3. Silova, I. (1996). De-sovietization of Latvian textbooks made visible. European Journal of Intercultural Studies, 7(2), 35-45. 4. UNESCO Latvijas Nacionālā komisija. (2015). UNESCO Ceļvedis globālās rīcības programmas "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai" ieviešanai. Pieejams: http://www.unesco.lv/files/GAP_celvedis_LV_9d9081fd.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes ilgtspējīgas attīstības kontekstā. Vēsturisks apskats par mācību līdzekļu veidošanas tradīcijām: Latvijas un citu valstu pieredze Ievads par mācību līdzekļu izveides konceptuālajām pamatnostādnēm ilgtspējīgas attīstības kontekstā (L2) Vēsturisks apskats par mācību līdzekļu veidošanas tradīcijām: Latvijas un citu valstu pieredze (L2) Holistiskās pedagoģijas pieeja mācību līdzekļu izstrādē (S2) Mācību un metodisko līdzekļu izstrāde ilgtspējīgas attīstības kontekstā (globālā, integrētā, kompleksā pieeja) (S2)	8	30	0	0
2. Mācību līdzekļu un palīglīdzekļu satura veidošanas mehānisms atbilstoši pamatzīglītības un vidējās/profesionālās izglītības standartiem. Metodisko palīglīdzekļu izstrāde skolotājiem: Latvijas un pasaules pieredze Mācību līdzekļu un palīglīdzekļu satura veidošanas mehānisms atbilstoši pamatzīglītības un vidējās/profesionālās izglītības standartiem (L2, S2) Metodisko palīglīdzekļu izstrāde skolotājiem: Latvijas un pasaules pieredze (L2, S2)	8	30	0	0
3. Digitālo mācību līdzekļu izveides tiesiskie un saturiskie aspekti. Drošības, ētikas un autortiesību jautājumi digitālo mācību līdzekļu izstrādē Digitālo mācību līdzekļu izveides tiesiskie un saturiskie aspekti. Drošības, ētikas un autortiesību jautājumi digitālo mācību līdzekļu izstrādē (L4) Drošības, ētikas un autortiesību jautājumi digitālo mācību līdzekļu izstrādē (S2) Medijpratības aspekti mācību līdzekļu izveidē (S2)	8	32	0	0

4. Mācību līdzekļu un palīglīdzekļu izvērtējums atbilstoši normatīvajiem dokumentiem. Kritēriji mācību līdzekļu izvērtēšanai un mācību līdzekļu izvērtējums ilgspējīgas attīstības kontekstā Mācību līdzekļu un palīglīdzekļu izvērtējums atbilstoši normatīvajiem dokumentiem (VISC) (L2) Vietējo un starptautisko projektu pieredze mācību līdzekļu izvērtēšanā (S2) Kritēriji mācību līdzekļu izvērtēšanai un mācību līdzekļu izvērtējums ilgspējīgas attīstības kontekstā (L2, S2)	8	32	0	0
Kopā:	32	124	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas 1. Studējošie iegūs zināšanas un kompetentu izpratni par mācību līdzekļu daudzveidību un to satura izvēli mūsdienu izglītības zinātņu teorētiskajā kontekstā. 2. Studējošie iegūs zināšanas un kompetentu izpratni par mācību līdzekļa izstrādi kā akadēmisku un sociālu kompetenci. 3. Studējošie iegūs zināšanas un kompetentu izpratni par mācību līdzekli sadarbībai starp skolēnu, skolotāju un mācību saturu.	Aktīva līdzdalība seminārnodarībās - 40% Individuālais patstāvīgais darbs - 20%
Prasmes 4. Kritiski analizēt, sintezēt, izvērtēt un interpretēt mācību līdzekļa atbilstību vecumposmam, normatīvo dokumentu prasībām, ilgspējīgas attīstības principiem. 5. Kritiski analizēt, sintezēt, izvērtēt un interpretēt mācību līdzekļu kvalitāti, pilnveidojot profesionālo kompetenci praksē.	Aktīva līdzdalība seminārnodarībās - 40% Individuālais patstāvīgais darbs - 20%
Kompetence 6. Kompetenci zināšanas pielietot izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, lai veiktu pētniecisko darbu. 7. Kompetenci zināšanas pielietot izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, veikt Latvijas un citu valstu mācību līdzekļu pedagoģisko un metodisko problēmu analīzi. 8. Kompetenci zināšanas pielietot kritiski formulēt un analizēt mācību līdzekļu stiprās un vājās puses, piedāvāt risinājumus to pilnveidei. 9. Kompetenci zināšanas pielietot argumentēti un zinātniski pamatoti risināt akadēmisko mācību līdzekļu izvērtēšanas un to izvēles problēmas, lai veicinātu pārmaiņas izglītībā un sabiedrībā.	Eksāmens - Mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes ilgspējīgas attīstības kontekstā - 40%

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktīva līdzdalība seminārnodarībās.	40
Individuālais patstāvīgais darbs.	20
Eksāmens - Mācību līdzekļu izveides konceptuālās pamatnostādnes ilgspējīgas attīstības kontekstā.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	16.0	16.0	0.0		*	